

5 OKTOBER

1263

överger norrmännen ett försök att erövra Skottland.

1923

föreslår Statens rasbiologiska institut att mindervärdiga folkelement skall kunna tvångsteriliserar.

1947

ger Harry S Truman, som första amerikanske president, ett tv-sänt tal från Vita huset i vilket han uppmanar den amerikanska befolkningen att avhålla sig från kött på tisdagar och fågel på torsdagar för att spara spannmål för att försörja hungerande människor i Europa.

1965

får Henry Mancini en guldskiva för soundtracket till filmen Rosa Pantern.

1979

ätalas den förre FN-officeren Stig Bergling vid Stockholms tingsrätt för grovt spioneri. Den 7 december döms

han till livstids fängelse.

1981

utnämns Raoul Wallenberg genom ett amerikanskt kongressbeslut till amerikansk hedersmedborgare, den mest exklusiva utmärkelse USA kan tilldela en utlänning.

1986

sänds den hittills största direktsända artistgalan i svensk tv:s historia, Flykting -86, vilken skall samla in pengar till flyktingar runt om i världen.

DAGENS NAMN

Bror är ett släktskapsnamn som helt enkelt betyder vad det låter som, nämligen bror. Förr döpte man (av naturliga skäl) inte den första sonen till Bror, men desto oftare fick den andre heta så. Bror kom in i almanackan 1901 och var ganska vanligt de följande årtionden. Antalet namnbärare är runt 24 100, omkring 12 700 har det som tilltalsnamn.

Lyckades nå sina

Hans liv förändrades på en sekund, när ett olyckligt dyk gjorde honom förlamad från bröstet och nedåt. Tack vare stöd från andra och enorm envishet har Christian Wass ändå lyckats förverkliga sina drömmar. Och samtidigt lärt sig vad som är det verkligt viktiga i livet.

Det är en söndag i augusti, bara ett par veckor kvar till terminsstarten på civilekonomprogrammet. Christian Wass och hans kompis Fredrik har utmanat varandra i en tennismatch och bestämmer sig för att ta en sväng förbi badplatsen Getskär några mil norr om Göteborg för att skölja av sig svetten.

Fredrik springer före ut på bryggan och Christian kommer inte långt efter. Redan i luften märker Christian att han tap-

”Smärtan som drog genom kroppen var helt obeskrivlig”

par kontrollen. Han flaxar med armarna för att kompensera och kommer fel i mötet med vattenytan. Det gör att han far lodrätt ner mot botten med huvudet före.

– Smärtan som drog genom kroppen var helt obeskrivlig.

Först blir Christian mest förvånad när han märker att han inte kan röra sig. Men det byts snart i panik. Hans kropp flyter upp i vattenytan och han ligger med ansiktet nedåt utan att kunna dra efter luft. Det känns som en evighet innan Fredrik drar upp honom och ringer en ambulans.

PÅ SJUKHUSET KONSTATERAR läkarna att Christian brutit den femte nackkotan. Kontakten med kroppen nedanför bröstet är bruten för alltid.

– Att bryta nacken är som att klippa av en elsladd. Strömmen går inte fram längre.

Där och då började Christian Wass den förändringsresa som i viss mån fortfarande pågår. Han lyckades med sina mål. Men det har varit en lång väg dit.

Christians första tid på sjukhuset är en daglig kamp för att lära sig att klara det mest nödvändiga: Att få i sig maten på tallriken trots att händerna inte lyder. Att för första gången sätta sig i en rullstol och försöka balansera för att inte tippa ur den.

DET TAR TRE månader innan Christian på allvar förstår de långsiktiga konsekvenserna av olyckan. Att hela hans framtid är uträderad: Drömmarna om att göra karriär, skaffa familj, köpa ett fint hus.

Då bryter han ihop fullstän-

digt. Hela det första året efter olyckan är som ett stort tomrum.

Men en dag vänder det. Christian Wass minns tydligt när det hände: Det var en dag då han återfann en tavla som han hade fått på sjukhuset i samband med att släkt och vänner skramlade ihop till en liten stereo. 76 personer hade skrivit sina namn på tavlan.

Tanken på alla människor som älskar honom gav kraft att komma tillbaka.

– Då förstod jag att jag var tvungen att försöka leva mitt eget liv igen.

MED STOR BESLUTSAMHET börjar Christian på civilekonomprogrammet på Handelshögskolan. Ekonomyrket hade varit hans dröm sedan barnsben och det gör att han härdar ut: Att sitta och plugga trots att benen ideligen hoppar till av spasmer, att skriva tentor med penna och papper som alla andra trots att han måste kämpa med hela armen för att forma bokstäverna.

– Jag ville gärna vara som alla andra och inte särbehandlas. I dag hade jag aldrig varit beredd att lägga ner det jobbet för att fixa det. Då hade jag valt en annan väg istället.

Efter utbildningen får Christian först jobb på kundtjänsten hos en bank, för att sedan avancera till aktieavdelningen. Efter det jobbar han som säljare på ett försäkringsbolag, men upplever efter flera års försök att det är svårt att komma vidare karriärmässigt. Därför säger han upp sig och bestämmer sig för att satsa på att bli föreläsare och inspiratör.

HAN BÖRJAR MED att läsa in sig på en massa litteratur om säljteknik och personlighetsutveckling. Men med tiden upptäcker han att han kan hämta de största kunskaperna från sin egen förändringsprocess.

”Jag ville gärna vara som alla andra och inte särbehandlas”

En av lärdomarna som Christian Wass försöker sprida handlar om vikten av att våga be om hjälp – något som varit helt nödvändigt för honom själv ända sedan olyckan. Det var jobbigt i början, men när Christian väl släppte sin prestige fick han lättare att be om hjälp även på andra plan. Snart märkte han också att hans eget beteende smittade av sig på omgivningen.

– Jag tror att mina kollegor kände att de kunde använda mig som referenspunkt. Om han behöver så mycket stöd så ska väl jag också kunna be om hjälp. En atmosfär där folk vågar släppa garden gör att man kommer närmare varandra.

ENVIS. Efter dykolyckan trodde Christian Wass att livet i princip var slut, men tack

En annan av Christians lärdomar i livet är att inte lägga in hela sin identitet i en enda roll. Han konstaterar att han varit nära att uppslukas flera gånger – först av sitt handikapp, sedan av sitt jobb. Men med tiden har han lärt sig hitta en bra balans. Där har Astrid och August hjälpt till.

– Att få barn ger helt klart nya perspektiv på tillvaron.

I dag, tjugo år efter olyckan, kan Christian Wass konstatera att han uppnått allt det som han trodde var förlorat. Och lite till.

Ironiskt nog är det tack vare olyckan som han numera kan titulera sig både författare och förändringscoach.

Christian Wass

Alder: 41 år

Yrke: Föreläsare och författare.

Har gett ut boken Invalido på Hoi förlag

Familj: Gift och två barn, 6,5 år och 19 månader

Bor: Sanne-gårdshamnen, Göteborg

Intressen: Sport, litteratur, familjen

drömmar

Bild: ANDERS HOGFREN

vare sin envishet och mycket stöd från omgivningen så lyckades han uppnå de mål i livet som han hade föresatt sig.

Tro som flyttar berg?

Häromdagen frågade en liten tjej om man måste tro på Gud när man jobbar som präst? Jag log och svarade: Ja, det blir nog lättare då. Samma

dag hade en nykommen konfirmand sagt till mig: Jag tror inte på Gud och allt det där, det kan jag inte tro på. Då svarade jag: Det kan jag

förstå, för det är inte alldeles lätt det här med tro.

När jag ser tillbaka på de där spontana samtalen som jag hade på samma dag, men som var helt olika, ser jag att jag svarade ena gången att det är lättare att tro, men andra gången att det är svårt med tro. Nu är det inte så att jag inte kan bestämma mig utan det är snarare så att det är både lätt och svårt samtidigt.

DET ÄR INTE alltid lätt att tro, men det kan vara svårt att vara utan tro. Mina tankar har landat i att det är tron som gör att jag över huvud taget kan förstå mig på livet och tillvaron. Trots att tron inte automatiskt ger alla svar. Tron i sig är svår att förklara, men den är stor att få uppleva.

Det är inte alltid lätt att tro

Den låter sig inte förklaras så lätt och den går inte att beställa, men den infinner sig ändå.

Tron kräver ingen kraft men den är mäktig. Även den försiktiga och bräckliga tron kan ha stor kraft. Och tron och dess goda krafter, hoppet och kärleken kan verkligen förändra. Om den inte rent bokstavligen flyttar omkring berg så kan den ändå ändra läget totalt. Det är nog hoppet som tron

ger som ändrar läget, tänker jag för mig själv eftersom det ger tillvaron ett annat ljus. Och även en liten strimma av kärlek, hopp eller tro som lyser in gör stor skillnad i det som är dunkelt eller mörkt.

KRÖNIKAN

Manilla Bergström

Präst i Torslanda-Björlanda

031-62 41 40 • namn@gp.se

Hur gör man då? Vi vill ju göra gott och vi vill göra skillnad. Tänk om man fick flytta berg och komma med nytt livsmod till den som känner sig maktlös. Kärlek, uthållighet och ödmjukhet är något att sträva efter, kan man läsa i Bibeln, eftersom man med det kan kämpa trons goda kamp. En tröst i en kamp som kan verka stor och svår är att kraften inte finns helt och fullt hos någon av oss, men ändå kan bli hel och stark.

Tron i sig är svår att förklara, men den är stor att få uppleva.

Och likaväl som det kan vara svårt att tro så kan det alltså samtidigt vara lätt. Det är som att det händer något med min tro om jag vågar låta den leva. Om jag vågar låta den få plats i mitt liv.

INTE VISSTE NOA, som stod inför den övermäktiga uppgiften att rädda det som levde på jorden, precis hur det skulle gå. Och inte visste Abraham som stod och räknade stjärnorna exakt hur många de var. Inte visste de – men de trodde och så vågade de båda säga: Okej, här är jag. Och de anade att något stort skulle hända!

■ Håller du med krönikören? Eller har du andra synpunkter? Mejla namn@gp.se

SVERIGES STÖRSTA UTBUD AV BÄDDSOFFOR!

Howard classic
inkl. resårunderbädd
9995:-
Ord. 15.995:-
www.Baddsofflagret.com
Bäddsoffor till grymma priser

Shoppa loss!

Vi har jackor från:

FRANSEN

Merluf design

L

LUHTA
GERRY WEBER

Märkesbutiken

Stil
KONFEKTION

Kungälv Strandgatan 77
(vid systembolaget), 0303-635 00
Vänersborg Edsgatan 20, 0521-178 88
Öppet: Vard. 10-18 Lörd. 10-15
www.stilkonfektion.se

MODEBUTIKEN MED KÄNSLA FÖR VARUMÄRKET

SEBAGO®

Halsduk på köpet!

Vid köp av Sebago jacka, värde 500:-

Saybrook Parka
Herrjacka som håller värmen i regn och rusk.
(Navy och Svart)
2999:-

Calais Jacket
Varm jacka men vattentät jacka med andasgenskaper.
(Svart)
2299:-

Lyme Long Jacket
Figursydd vinterparkas med struktur av bearbetad bomull.
(Grön)
2499:-

Nu i helgen får alla våra kunder som handlar en värdecheck hos stans bästa cafékedja. Värde 100:-

KAJS

ÖVRE HUSARGATAN
KUNGMÄSSAN
ALLUM
FRÖLUNDA TORG
KAJS.NU

LE PAIN français